

اصول علم اقتصاد (۱)

(اقتصاد خرد)

تألیف: محمد قجر

سرشناسه	فجر، محمد ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدید آور	اصول علم اقتصاد (۱): (اقتصاد خرد) / تألیف محمد قجر
مشخصات نشر	تهران: فرهنگ نوین، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	۲۵۶ ص: جدول، نمودار
شابک	۵۸۰۰۰ ریال: ۸-۰۶-۸۳۹۵-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیا:
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۵۴-۲۵۶.
موضوع	اقتصاد خرد-- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	اقتصاد خرد-- آزمونها و تمرینها (عالی)
رده بندی کنگره	۱۳۸۹ ق ۲ ف / HB۱۸۰
رده بندی دیودی	۳۳۸/۵:
شماره کتابشناسی ملی	۲۰۰۶۹۲۴:

انتشارات فرهنگ نوین

نام کتاب	اصول علم اقتصاد (۱) (اقتصاد خرد)
مؤلف	محمد قجر
ناشر	فرهنگ نوین: (۰۹۱۲۳۳۷۹۰۹۹)
چاپ اول	۱۳۸۹:
برنامه ریزی	هادی حصاری
ویراستار	ستاره خانی
گرافیک و صفحه آرایی	هادی حصاری
چاپ	دربیا
تیراژ	۵۰۰۰:
شابک	۵۸۰۰۰ ریال: ۸-۰۶-۸۳۹۵-۹۶۴-۹۷۸
پست الکترونیک	Farhang-novin 1378@yahoo.com :

قیمت: ۵۸۰۰۰ ریال

بسم رب الشهداء وصدیقین

هدیه به پیشگاه آن مردان مرد و سرداران شجاع بیشه‌ی غیرت و پرواز کنان عالم ملکوت. باشد، تا با این‌گونه یادها یادشان در دلمان مستدام و جاوید بماناد. و همواره راه پرفروغ و چراغ روشن راهشان رهنمودمان شود. یاد همه‌شان گرامی و روح پرفتوحشان با شهداء صدراسلام و کربلای اباعبدالله محشور شود:

مطالب این کتب تقدیم این عزیزان:

هادی شاه حسینی محل شهادت شوش (رقاییه) عملیات فتح المبین نام پدر: رجب‌علی تاریخ تولد: ۱۳۴۴/۲/۲۹ تاریخ شهادت: ۱۳۶۱/۱/۱	محمود خاکنژاد فرزند: رضا محل شهادت: سردشت متولد: ۱۳۴۲/۳/۳۰ تاریخ شهادت: ۱۳۶۲/۳/۳۰	
فضل اله قویدل فرزند: اسماعیل تاریخ تولد: ۱۳۴۶ زمان شهادت: ۱۳۶۵/۱/۱۲ محل شهادت: فکه	نقی رحمتی نام پدر: صادق تاریخ تولد: ۱۳۴۴ زمان شهادت: ۱۳۶۵/۱/۱۹ محل شهادت: اندیمشک فکه	ناصر محمودی نام پدر: علی‌وسط تاریخ تولد: ۱۳۴۳ تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۰/۴
جواد قاسمی نام پدر: اباصلت تاریخ تولد: ۱۳۴۷ زمان شهادت: ۱۳۶۶/۱۲/۲۸	ولی محسنی فرزند: حسین تاریخ تولد: ۱۳۴۶ تاریخ شهادت: ۱۳۶۷/۴/۴	سید حسین غضنفری‌پور فرزند: سیدعلی ولادت: ۱۳۴۶/۱۲/۱۲ تاریخ شهادت: ۱۳۶۷/۶/۲۲ محل شهادت: هفت تپه

فهرست مطالب

صفحه

عنوان
پیشگفتار
مقدمه

فصل اول: مقدماتی بر علم اقتصاد

۱۶	مقدمه‌ای بر علم اقتصاد
۱۶	سابقه‌ی علم اقتصاد
۱۷	چرا علم اقتصاد را می‌آموزیم
۲۰	بازارهای کارآمد
۲۰	اقتصاد خرد و اقتصاد کلان
۲۰	اقتصاد خرد
۲۰	اقتصاد کلان
۲۰	تفاوت اقتصاد خرد و کلان
۲۱	نظریه‌ها و مدل‌ها
۲۲	تقسیم‌بندی اقتصاد از زاویه‌ی دیگر
۲۲	منحنی امکانات تولید یا منحنی تبدیل
۲۳	تعریف منحنی امکانات تولید
۲۶	سیستم‌های اقتصادی
۲۶	تعریف سیستم اقتصادی
۲۷	دلایل لزوم مداخله دولت در اقتصاد
۲۸	گردش فعالیت‌های اقتصادی
۳۰	مفاهیم اقتصادی
۳۱	نکات کلیدی

فصل دوم: تعارض عرضه و تقاضا در بازار

۳۶	تقاضا
۴۳	عرضه
۴۸	مثال
۴۹	تعادل
۴۹	تعریف بازار
۵۱	تعادل در بازار و یافتن قیمت و مقدار تعادل
۵۵	چند ویژگی و کاربرد مکانیسم قیمت
۵۸	تمرین‌های فصل دوم
۶۸	نکات کلیدی

« فصل بیوم، کشش»

۷۰	مقدمه‌ای در مورد بحث کشش
۷۰	تعریف کشش
۷۱	کشش قیمتی تقاضا
۷۴	کشش کمائی
۷۶	کشش نقطه‌ای
۷۸	عوامل مؤثر در کشش قیمتی تقاضا
۷۹	ارتباط بین کشش قیمتی تقاضا و درآمد کل
۸۱	ارتباط بین درآمد کل، درآمد نهایی، کشش قیمتی تقاضا و قیمت کالا
۸۳	کشش قیمتی عرضه
۸۵	حالات مختلف کشش‌پذیری عرضه
۸۷	ارتباط بین کشش قیمتی عرضه یا تقاضا و شیب منحنی عرضه یا تقاضا
۸۸	عوامل مؤثر در کشش قیمتی عرضه
۸۸	کشش متقاطع تقاضا (ارتباطی یا ضربداری)
۸۹	تعریف کالای جانشین
۸۹	تعریف کالای مکمل
۹۰	تعریف کالای مستقل
۹۲	کشش درآمدی تقاضا
۹۳	کالای گیفن
۹۴	منحنی انگل
۹۴	تشخیص نوع کالا از روی نمودار انگل
۹۷	تمرینات فصل سوم
۱۱۵	نکات کلیدی

« فصل چهارم، تئوری رفتار مصرف‌کننده و مطلوبیت»

۱۱۸	بررسی رفتار مصرف‌کننده براساس مطلوبیت
۱۱۸	نظریه رفتار مصرف‌کننده
۱۱۹	رفتار عقلایی (منطقی)
۱۱۹	مطلوبیت کل
۱۲۰	مطلوبیت نهایی
۱۲۱	رابطه بین مطلوبیت کل و مطلوبیت نهایی
۱۲۲	تخصیص درآمد برای حداکثر کردن مطلوبیت
۱۲۴	نزولی بودن مطلوبیت نهایی و شیب منحنی تقاضا
۱۲۴	منحنی‌های بی‌تفاوتی
۱۲۵	تعریف منحنی بی‌تفاوتی

۱۲۶		خصوصیات منحنی بی تفاوتی
۱۲۹		نرخ نهایی جانشینی
۱۲۹		مثال
۱۳۱		خط بودجه
۱۳۲		نقاط پیرامون خط بودجه
۱۳۶		تعادل مصرف کننده با استفاده از خط بودجه و منحنی بی تفاوتی
۱۳۷		استخراج منحنی تقاضا با استفاده از منحنی های بی تفاوتی و خط بودجه
۱۳۷		استخراج منحنی درآمد- مصرف
۱۳۹		استخراج منحنی قیمت- مصرف
۱۴۱		استخراج منحنی تقاضا از منحنی P.C.C
۱۴۲		اثر جانشینی و اثر درآمدی
۱۴۳		تمرین های فصل چهارم
۱۶۴		نکات کلیدی

فصل پنجم تولید

۱۶۸		تئوری رفتار تولید کننده
۱۶۸		تعریف تولید
۱۶۸		نظریه تولید
۱۶۸		تولید با یک عامل متغیر
۱۶۹		تابع تولید
۱۶۹		تکنیک تولید
۱۶۹		دوره های اقتصادی تولید
۱۷۰		تعریف تابع تولید
۱۷۱		تولید کل
۱۷۱		تولید متوسط
۱۷۱		تولید نهایی
۱۷۴		بررسی سه مرحله تولید و مشخص کردن منطقه اقتصادی
۱۷۵		قانون بازده نزولی
۱۷۵		منحنی بی تفاوتی یکسان
۱۷۶		نرخ نهایی تکنیکی (فنی- جانشینی)
۱۷۷		تعادل تولید کننده با استفاده از منحنی تولید یکسان و خط هزینه یکسان
۱۷۸		مسیر توسعه
۱۷۹		بازدهی نسبت به مقیاس
۱۸۰		تمرین های فصل پنجم
۱۹۳		نکات کلیدی

فصل ششم: هزینه‌ها

۱۹۸	هزینه‌های تولید
۱۹۹	هزینه‌های آشکار
۱۹۹	هزینه‌های غیر آشکار
۱۹۹	تقسیم‌بندی هزینه‌ها از لحاظ زمان
۲۰۰	هزینه‌های کل و کوتاه‌مدت
۲۰۰	هزینه‌های ثابت کل
۲۰۱	هزینه‌های متغیر کل
۲۰۱	کل هزینه
۲۰۲	هزینه‌های هر واحد در کوتاه‌مدت
۲۰۲	هزینه‌های متوسط ثابت
۲۰۲	هزینه‌های متغیر متوسط
۲۰۳	هزینه متوسط
۲۰۳	هزینه نهایی
۲۰۵	رسم نمودار MC , AC , AVC , AFC و تفسیر آن
۲۰۵	هزینه‌های بلندمدت
۲۰۹	تمرین‌های فصل ششم
۲۲۰	نکات کلیدی

فصل هفتم: بازارها

۲۲۴	تعریف بازار
۲۲۴	بازار رقابت کامل
۲۲۶	بازار رقابتی
۲۲۶	تعریف انحصار خالص
۲۲۶	تبعیض قیمت
۲۲۷	دامپینگ
۲۲۷	رقابت انحصاری
۲۲۷	انحصار چندجانبه خرید
۲۲۷	انحصار چندجانبه فروش
۲۲۸	تباری
۲۳۰	بازار چند قطبی
۲۳۱	تمرینات فصل هفتم
۲۴۸	نکات کلیدی
۲۵۱	واژه‌نامه انگلیسی
۲۵۵	منابع

پیشگفتار

الهی، ای کریمی که بخشنده عطایی و ای حکیمی که پوشنده خطایی و ای احدی که در ذات و صفات بی‌همتایی و ای خالق که راهنمایی و ای قادری که خدایی را سزایی، به ذات لایزال خود و به صفات با کمال خود و به عزت جلال خود و به عظمت جمال خود، جان ما را صفای خود ده، دل ما را هوای خود ده، چشم ما را ضیای خود ده و ما را آن ده که آن به.

شایسته خویش طاعتی روزی کن	یا رب تو مرا انابتی روزی کن
اندر دو جهان فراغتی روزی کن	ز آن پیش که فارغ شوم از کار جهان

مباحث این کتاب به طور کامل، کلیه سر فصل‌های دروس اقتصاد خرد رشته‌های اقتصاد، مدیریت و حسابداری را در بر می‌گیرد.

هدف اصلی کتاب حاضر علاوه بر تأکید زیاد بر روی مفاهیم اساسی اقتصاد، این است که سعی شده است تا نظریات و مفاهیم جدید ارائه شده در اقتصاد خرد در قالب مسائل و سؤالات مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرد. نکاتی چند در مورد این کتاب قابل ذکر است:

۱- این کتاب در هفت فصل تدوین شده است و در تمام فصل‌ها از یک روش تدریجی استفاده شده است؛ این روش گذشته از آنکه دانشجو را به تدریج با مباحث اقتصاد خرد آشنا می‌کند، او را قادر می‌سازد تا اثر هر یک از مباحث جدید را بر نتایج بدست آمده ارزیابی نماید.

۲- چون پاسخ سؤالات و مسائل نیز در آخر هر فصل به صورت تشریحی آمده است، بنابراین خواننده می‌تواند بر معلومات و اطلاعات و دقت و تیزبینی خود را در درس مربوطه آزمایش نماید.

۳- وجود پاسخ‌های تشریحی در این کتاب باعث می‌شود تا خواننده به دنبال تحقیق و بررسی بیشتری در رابطه با سوال مزبور رفته و در نتیجه امکان مطالعه بیشتری را برای خود فراهم نماید.

۴- چون در طول کتاب از حروف اول پاره‌ای از کلمات انگلیسی استفاده شده است، در پایان کتاب کلمات به طور کامل همراه با معانی آن آورده شده است.

۵- در آماده‌سازی این کتاب افراد زیادی نقش داشته‌اند. جا دارد از مدیر اجرایی جناب آقای هادی کجانی‌حصاری و سرکار خانم ستاره خانی‌توتونسر، ویراستار این اثر، قدردانی نموده و همچنین از دانشجویان عزیزی که در طی ۹ سال گذشته در کلاس‌های درس اینجانب شرکت داشته و نکات مفیدی را به صورت سؤال مطرح کرده‌اند تشکر کنم. همچنین از همکاری صمیمانه مسئول محترم انتشارات فرهنگ‌نوین جناب آقای بهروز کلانتری کمال تشکر را می‌نمایم. در پایان سپاسگزارم از خانواده‌ام به‌ویژه همسر عزیزم که با تشویق و آرامشی که در من ایجاد کردند، توانستم با آسودگی خیال بر تألیف این اثر اهتمام لازم را داشته باشم.

امید است کتاب حاصل مورد قبول دانشجویان محترم قرار بگیرد و ما را از نظرات سازنده و دقیق خود، بی‌خبر قرار ندهند.

Email:Ghajar.economic@yahoo.com

با تشکر
محمد قجر

مقدمه

انسان با گذشت زمان، به این نکته پی برده است که هر چه دور اندیش تر باشد، نتیجه‌ای مطلوب‌تر از تلاش و کوشش امروز خود بدست خواهد آورد. بیشتر افراد تصور می‌کنند که دست یافتن به ثروت و موفقیت خود به خودی است. آنان باور کردند اگر بخت یاری کند روزی مشکلات آنها بر طرف می‌شود بسیاری از افراد در این باورند که باید در انتظار نشست و دید که دست روزگار چه سرنوشتی را برایشان رقم می‌زند. معنای این اعتقاد این است که باید نشست و دید که آیا معجزه‌ای رخ خواهد داد یا خیر؟ به هر تقدیر، وضعیت زندگی به خودی خود تغییر نمی‌کند باید دست به عمل زد نتایج اقدامات را پیوسته سنجید. و در وضعیت تحصیلی، افزایش حقوق و در نهایت دستیابی به ثروت و مکنت کاری صورت داد. باید با تمام وجود طالب پیشرفت بود. میزان موفقیت هر فرد به میزان جدیت و پشتکاری است که از خود نشان می‌دهد این دو کلمه را در ذهن خود بسپارید: (۱) جدیت (۲) پایداری

آنچه را که با عشق و اشتیاق بخواهیم و در دستیابی به آن با فشاری کنیم بی تردید به دست خواهیم آورد.

روزی جوانی از استاد خود پرسید که چگونه می‌توان خردمند شد؟

استاد او را به کنار رودخانه‌ای برد و سرش را در آب فرو کرد، پس از چند لحظه جوان احساس خفگی کرد و به تکاپو افتاد؛ اما استاد همچنان او را نگه داشت. شاگرد بر تقلای خود افزود تا خود را از آن وضع برهاند. آنگاه استاد پرسید وقتی سرت در زیر آب بود چه آرزوی بزرگی داشتی؟ جوان ترسان و لرزان پاسخ داد هوا هوا. برای اینکه نفس یکشم. بسیار خوب همین پاسخ سوال تو بود باید برای خردمندی هم همین قدر مشتاق باشی. کوتاه سخن آنکه برای کسب موفقیت و ثروت باید ۳ شرط اساسی را در نظر گرفت:

(۱) باور کنید که می‌توانید توانمند باشید

(۲) بپذیرید که تا کاری را شروع نکنید تغییری در زندگی پدید نخواهد آمد.

(۳) بگذارید شعله‌های آتش شور و اشتیاق جزء جزء وجودتان را در بر گیرد و زبانه‌های آن به انرژی عضلانی تبدیل شود.

همانطور که گفتیم پیش‌نیاز هر موفقیتی ایمان است. باید خود را سزاوار کسب موفقیت و ثروت بدانید.

در پایان باید بگویم که من آموختم که چگونه نگذارم مشکلات بر من چیره شود. اجازه نمی‌دادم که همه نگرانی‌ها با هم به ذهنم حمله کند و هنگام خوابیدن مشکلات آزاردهنده را به کلی کنار می‌نهادم. من می‌دانستم که اگر چنین نکنم صبح روز بعد نمی‌توانم شاداب و سر حال در سر کارم حاضر شوم. ذهن خود را همچون تخته سیاهی در نظر می‌گرفتم که پر از نوشته‌ها و پیام‌های ریز و درشت بود.

با تمرین فراوان به خود تلقین کردم که هر شب این تخته را پاک و تمیز کنم. اگر فکر ناصوابی به ذهنم راه می‌یافت پیش از آنکه مجال استقرار یابد آن را در ذهن پاک می‌کردم. بعضی از دوستان و اطرافیان از اینکه من ۱۲ تا ۱۴ ساعت در روز کار می‌کردم تعجب می‌کردند و همیشه از من سوال می‌کردند که راز خستگی ناپذیری من چه چیزی است و جواب من فقط عشق به کار و ایمان به شغلم بود.

Email:Ghajar.economic@yahoo.com

محمد قجر